Ч. 197 Субота 2 Вересня (14) 1895. Рік V.

Виходить у Львові що дня (крім неділь і гр. кат. сьвят) о 5-ій годині по полудни.

Редакция і Адміністрация: улиця Чарнецкого ч. 8.

Письма приймають ся лиш франковані.

Рукописи звертають ся лиш на окреме жадане і за зложенем оплати почтової.

Рекламациї незапечатані вільні від оплати почтової.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Газети Львівскої“.

Передплата у Львові в бюрі дневників Люд. Пльона і в ц. к. Старостствах на провинциї: на цілий рік зр. 2·40 на пів року зр. 1·20 на чверть року „ —·60 місячно . . „ —·20 Поодиноке число 1 кр.

З почтовою пересилкою: за цілий рік зр. 5·40 на пів року зр. 2·70 на чверть року зр. 1·35 місячно . . „ —·45 Поодиноке число 3 кр.

Рух виборчий.

Головний руский комітет виборчий затвердив на засіданю дня 12 с. м. слідуючі кандидатури на послів з меншої посілости до сойму: на округ виборчий Станїславів, дотеперішного посла п. Йосифа Гурика, господаря з Угринова; — на округ виборчий Снятин, дотеперішного посла о. Кирила Гаморака зі Стецеви; — на округ виборчий Дрогобич, дотеперішного посла п. Ксенофонта Охримовича, бурмістра міста Дрогобича; — на округ виборчий Рогатин, поч. крил. о. Йосифа Макогоньского декана і пароха з Липиці горішної.

З Брідщини доносять нам, що там ведеся зі сторони деяких людий аґітация за п. Мончаловским. Декотрі сьвященики не мішають ся до акциї виборчої, але за то аґітують за п. Мончаловским тим сильнїйше їх дяки. Селяньскі комітети передвиборчі склакують збори до Залозець на 14 е. м., до Підкаменя на 15, до Бродів на 16, а до Лопатина на 18 с. м. Початок зборів всюди о 12 год. в полудне.

Аґітация виборча виклукує у нас декуди такі комічні сцени, що коби знайшов ся у нас такий писатель гуморист як Марк Твайн і приглянув ся тій аґітациї з близька, то знайшов би собі невичерпане жерело до своїх оповідань гумористичних. Маленьку ілюстрацию до тих виборів і осіб, які в нїй грають ролю, подало онегди „Діло“ в письмі з Брідщини, котре одержало з Заболотець від п. Дмитра Третяка, вислуженого учителя і — як каже — одного з найбільших сучасних поетів старої партиї. Письмо се містить в собі так повно натурального гумору, що варто єго хоч би лиш для самої забави прочитати, але попри гумор знайде ся в нїм і деяка наука показуюча, хто і як аґітує в Брідщинї. Письмо се звучить дословно:

„Сьвіт ся кончит, бо наші русскіи борители розуму не мают. Наша так звана тверда партия, в которой хоче дуже виду ролю г. Василий Черняк Лис з Чех отгравати, сама не знає, що дїлає, а даже не знає, чого сама хоче.

Вот и. пр. по смерти бродского посла о. Ів. Сірко наступили нови вибори, отже треба було конечно поставити в своїм часї якого-то кандидата на посла. Що-ж они роблят? Не могучи витягнути большой сумки от г. дра Івана Должицкого, удались во Львов і спровадили г. професора Антоневича, в самое навечеріє виборов, который мав поставити і оголосити нового кандидата. Уже ніч, 9 та година, а рано уже вибори; люде з'їхались, виборців всюда повно. З цікавости і я прийшов на тую раду, говорит др. Антоневич красно прекрасно, говорить др. Должицкий хорошо, но знать не догодил, бо возвали г. Гаврилюка, господаря з Поникви і той, будучи в страху, сказал: „Чого ви люде от мене хочете? Що ви по менї узріли? я є под соломяной стріхи, я вас не заступлю достойно!“ — і утїк до дому. Тогди п. Василий Черняк каже: „Нехай виступит г. Третяк з річію! На тоє г. Вол. Т. Луцик отвітил: „То уже за поздно!“ І по правдї за поздно взяли ся до дїла, бо г. др. Должицкий получил голосов лише 17 а г. Барвіньский 184, а за випитий на конто дра Должицкого труночок уплатили оба предводители, г. Василий Черняк і г. Ів. Корчемний, у Германа і у Штока, як потом самі жаловали ся, щось до 100 зр. Вот робота, якої другі і не потрафлят. Менї только жаль, що даром компромитовал ся так честний а многозаслужений чоловік проф. Антоневич.

Ну, настала знов виборова пора. Завозвал мене г. О. А. Мончаловский, щоби я постарал ся о доброє переведеніє в сусїдних селах правиборов. Довідавши ся таки от г. Василія Черняка повертаючого з Львова от г. Мончаловского, що в Чехах дня 4 жовтня отбудут ся правибори, на котрі он мене і запросил, я пойшол і застал уже вибори. Застал г. Василія Черняка прислухуючого ся под дверми, як который голосує, а коли надойшол господар Филип Черняк, то до него Василь сказал: „Иди і дай голос на Василя Ничая, Антона Черняка і на Івана Возьняка, бо як нї, то ти морду набью, що спухне высше носа!“ Так говорил всїм, кто лиш приходил, а Пилип вернул ся, а патріотника за ним каменем кинули.

По оголошеню виборов я увийшол до канцеляріи, де почул крики: Лож! несправедливо, не правда, фальшивство, злодіи, колбасники і проч. Хлопи були підпитїи, которих кромі В. Черняка, Костя Черняка і Василия Ничая предводил слїпий на одно око Іван Леськів, величаючись тим, що он первий до г. комисаря виступил. В том почали писати протест і дописи до ґазет, которіи менї повірили. В канцеляріи було дві чвертівки пива, которим трактовались, з которого одна гальба і одна шклянка менї достались.

Взявши письма в карман, я розпрощал ся з чч. господарями і г. В. Черняк мене отпроваджал. Коли ми оба були в сїнех, розбилось одно яйце о стїну. Я запитал г. Черняка: „Що то значит?“ В. Черняк каже: „Чи хочете, щоби я в той справі голос забрал?“ Я, думаючи, що то от ни се ни то, кажу: „Що нас

ГОЛОВНА ВИГРАНА.

(Оповіданє з французского).

(Конець).

Він знав, що двох з них не було жонатих і що они числили ся до найбільших сьвітових людий, а то Бордіє і Сотеле. Они утїшили ся з оказаної їм чести і вскорі дали єму доказ своєї прихильности. Бордіє, яко грач і біржевик, затягнув єго до вікна і тут порадив єму, щоби у власнім інтересї вложив 25 до 30 тисячів франків до товариства обезпеченє против страт на біржовій грі. Альберік приймив предложенє з словами: „Ми ще о тім поговоримо!“ Що-до дневникаря Сотелета, то той пожичив зараз від свого нового приятеля маленьку суму 250 франків до завтра, до позавтра, до великодня або до зелених сьвят, всьо одно.

Під таким проводом мусів Альберік робити поступи в штуцї знаня житя. Зручний тапіцир уладив єму як найгарнїйше і найдорожше єго нове мешкане при улици Шатодо і прикрасив єго відповідними образами ріжних артистів, котрих — що правда — скорше можна було назвати майстрами з огляду на цїну їх образів, як на штуку. Альберік мав в своїй спальни ліжко немов який цар, до котрого ніколи лягав і зле спав; відтак була у него бібліотека, повна пречудно оправлених книжок, але він і не глянув нїколи на них. Мав також і служачого, котрого головне занятє було читати ґазети, курити цигара свого пана і переглядати листи, які прийшли до Альберіка. Альберіка не було майже нїколи дома. Зараз рано сїдав до найменого на цїлий місяць повоза і їхав до школи кінної їзди, де робив такі поступи, що вже по 14 днях міг виїхати верхом на прогульку до Больоньского ліска; відтак учив ся борбництва, а в кінци їхав на обід до найпершої гостинницї. В клюбі грав аж до полуночи і очевидно часто грубо програвав, бо був початкуючим.

Так ішло єму житє з дня на день і по році обчислив, що видав 100.000 франків.

Але одного дня пробудив ся вчаснїйше як звичайно і став над собою роздумувати.

— Мушу признати, — сказав до себе — що я за скоро жию. Я за дуже прихопив ся до всего і тепер не можу того стравити.... Менї вже всьо сприкрило ся! Коли-б так хто був менї приповів, що по році буде менї всього за богато, того був би я висьміяв! А однако так єсть! Я нуджу сьвітом, всьо менї обридло. Що менї діяти? Зачинати нове житє? Нї, я знаю себе, цїлком не міг би я виречи ся всього?... Менї треба поки-що лише перерви, якоїсь моральної, духової чистоти.... Так, я хотів би на кілька днів стати таким бідним хлопцем, як був перше.... А відтак! Ах, який з мене забудько! Або я не заплатив чиншу на цїлий рік наперед за моє бідне мешкане? Не можу знов їсти в тій скромній гостинници? Очевидно, можу! І десятьгодинна робота в конторі Каго і Сина не пошкодила би менї. Так, так! я хорий, дуже хорий і лише праця та робота можуть менї знов помогти. Зараз нинї зачинаю лічитись.

III. Вилїчений.

Лише що Альберік постановив зробити ту важну постанову з собою, коли вийшов слуга і приніс єму на срібній тацї шоколяду.

— А то що, — крикнув слуга — пан убирають ся, заки я ще розпалив?... Пан не пють нинї шоколяди?

— Нї, Осипе, я мушу нинї вийти.... Мене не буде може 2 або 3 дни.... Іди, менї тебе не треба!

В тій хвили пригадав собі Альберік, що мав ще своє старе одінє. Скоро убрав ся і вийшов на двір. З вдоволенєм втягав в себе раннїшний воздух і так само зі смаком випив каву в якійсь скромній каварни. Відтак пішов до контори свого давного пана і точно о 8 ій годинї стояв перед батьком Швабом, колишним касиєром.

— Ви, пане Менар! — кликнув зачудований старець, бо гадав, що до мілїонера не можна не сказати пан. — Ви, пане, так вчасно? Яким чудом?

— Пане Шваб, я маю до вас просьбу.

— Яку, пане Менар? Яку?

то обходит? от ходім та й годі!“ Отойшли ми кілька кроків і стали на мостку говорити. Тут ударило мене яйце в праву руку в рукав і не розбивши ся упало на землю, тріснo. Я сказал: „Ну, коли так Чехи своих патріотів частуют і так брудно ся с честними людьми обходят, то тая вся справа возьме другий і совсем инний настрой. Я собою жертвую за Русь, а Русь мене невинно безчестит. Таких патріотов, як в Чехах, і знати не хочу і сам представлю сьвітови їх лукавое діло“.

В „Русском Слові“ ч. 35 межи иншими читаю: „Ізвістного учителя в пенсіи г. Третяка, которого селяне не розгадали, в чію користь он агитуе, обкидали яйцями“. Отже хвалят ся Чешуки, що мене обкидали, але сами не знают за що. От то суть патріоти із твердой партіи! Хвалили ся, що мають яйця, Константин Черняк молодик і Василій Ничай і другі, которих только з вида знаю а по імени ніт. Г. Василій Черняк, з котрого певно і намова була, аби єсь-то чим перед сьвітом повеличати ся, сказал мені, що знает, кто яйцями кидал, але мені о том не скаже. Чи то варто належати до твердой партіи, нехай осудят мудрійші от мене, і шкода Ваших денег, г. Мончаловский! Вот маете образец патріотов, которі не безкористно, а за добрії гроши, которі витумавиют у добросердечних людей і шумят попиваючи за чужії гроші пивце. Я про тое Русином буду, но уже з иншими поглядами, бо дрань не варта того, аби за дрань жертвоватись. Не буде ще скоро з Руси галицкой людей, бо ще много дураков вертит ся, а знать нема пророка, щоби їх навел на пут і сділал їх людьми“.

В Жидачівщині стоять проти себе дві кандидатури: дра Олесницкого і судиї п. Абанкура. В „Ділї“ була оногди звістка з Жидачівщини, що хтось там думає висилати якусь депутацию до головного руского комітету (як в „Ділї“ було сказано: до комітету п. Барвіньского), щоби він виделеґував якого „інкамерованого“ Русина на Жидачівщину, щоби лиш не допустити дра Олесницкого. Ну, такої депутациї не було, але за то, як зачуваємо, роблено із сторони прихильної п. Олесницкому заходи у особи високо поставленої і маючої значінє та вплив межи Русинами, а очевидно також і в головнім комітеті виборчім, щоби піддержати кандидатуру дра Олесницкого.

В Городенщині попри кандидатуру дра Даниловича і редактора Белея виринула ще — як доносить „Буковина“ — кандидатура проф. Волод. Шухевича. Після тої самої ґазети в Сокальщині кандидує пос. Вахнянин против писаря громадского Михальчука; в Товмачи стоїть кандидатура радника судового п. Т. Заячківского.

О. І. Слюзар гр. кат. декан в Скалаті оголошує в Przegląd-ї слідуюче письмо: З Przegląd-у ч. 207, рубрика „Рух виборчий“ довідую ся, що в скалатскім повіті ставлять мою кандидатуру против ґр. Козебродского. Прошу ту вість справити, бо я анї не зголошував своєї кандидатури, анї нікого до того не уповажнив.

З Самбора оголошує в імени селяньского комітету виборчого др. Гумецкий таку оповістку: „Маю честь донести до відомости інтересованих, що на передвиборчім зборі дня 5 вересня в Самборі поставлений селяньским кандидатом на посла в повіті самбірскім п. Іван Бережницкий господар і префект в Бережници. Дня 19 вересня о год. 1-шій в полудне відбуде ся в льокали „Рускої Бесіди“ в Самборі передвиборчий збір, на котрім кандидат представить ся виборцям. До участи в тім зборі запрошує селяньский комітет як виборців так і їх мандантів“.

Зі Снятина доносять до Gaz. Narod., що кілька громад снятиньского повіта постановило голосувати солідарно на селянина Сандуляка, а хоч то рускі громади, віднесли ся до польского центрального комітету з просьбою, щоби той комітет підпер сю кандидатуру. — До тої ж самої ґазети доносять з Бережан, що комітет польский, котрий спочивав сном зовсім спокійним, пробудив ся тепер, але на жаль вже за пізно, бо кандидатура о. Пюрка буде переведена.

Перегляд політичний.

З Праги доносять, що Є. Екcц. ґр. Бадені конферував там кілька годин з ґр. Туном а відтак відбув ся обід на честь ґр. Баденього на замку у ґр. Туна на Бубенци, в котрім взяв участь президент зелізниць державних п. Біліньский, котрий перебував тепер в Теплицях і приїхав умисно до Праги, щоби побачитись з ґр. Баденім, а відтак і ґр. Ледебур. По обіді ходили всї гості оглядати ческу виставу. Вечером від'їхав ґр. Бадені разом з ґр. Ледебуром до Відня.

Молодочеський посол Едв. Ґреґр виголосив на зборах своїх виборців бесіду, в котрій зазначив потребу розширеня діяльности соймів і автономії країв та сказав, що Чехи лиш опозицією можуть дійти до своїх прав.

З Копенгаґи доносять, що стан здоровля російского наслїдника престола так погіршив ся, що виїзд его до Аббас Туман на Кавказі треба було відложити, бо єсть обава, що не видержав би трудів тої подорожи.

З Константинополя доносять, що Туркан-паша повідомив устно амбасадорів Франциї і Росиї, що султан годить ся на заведенє реформ у Вірменії, а амбасадори приняли то до відомости і постановили повідомити о тім свої правительства. Лиш анґлїйский амбасадор сказав, що ті концесиї вже спізнені і додав, нехай турецке правительство віднесе ся просто до Льондону. Не знати ще лиш, чи Туреччина годить ся на то, щоби до комісиї для реформ у Вірменії увійшли також репрезентанти держав, або чи держави від сего жаданя відступлять. Коли-б ся справа була залагоджена, то цїла справа вірменьска була би остаточно закінчена.

Новинки

Львів дня 13 вересня 1895

— **Іменованя.** II. Управитель Міністерства віроісповідань і просьвіти іменував сотрудника катедральної церкви в Станіславові о. Ант. Войціховского греко-кат. катихитом при низшій ґімназиї в Бучачи.

— **Перенесеня.** Ц. к. Дирекция почт і телеґрафів у Львові дозволила почтовим асистентам Петрови Берестови в Станіславові і Ем. Павлови у Львові на заміну службових місць.

— **Ц. к. краєва Рада шкільна** ухвалила на засіданю з дня 9 с. м.: 1) Затвердити вибір Михайла Крупи, народного учителя з Нового Села на заступника учительства до ц. к. окружної Ради шкільної в Чешанові; 2) визначити на других представителів учительства до ц. к. окружних Рад шкільних в Добромили Віль. Гавля, управителя 5-клясової школи мужеской в Добромили, в Чешанові Як. Петришака, управителя 5-клясової школи в Чешанові; 3) іменувати суплентами в середних школах: о. Івана Чапельского заступником катихита при рускій ґімназиї у Львові, Людв. Козловского суплентом при II. ґімназиї у Львові; 4) затвердити в учительстві в середних школах: Мих. Константиновича при ґім. в Тернополи, Фр. Бізоня при ґімназиї в Новім Санчи, Ал. Фрончкевича при ґімназиї в Ярославі, Сатурн. Квятковского при II. ґімназиї у Львові; 5) іменувати Вікт. Долежана суплентом при учительскій мужескій семинариї в Тарнові; 6) перенести суплентів в середних школах: Йос. Мазура з ґімназиї в Бучачи до Станіславова, Винк. Тирана з ґімназиї в Коломиї до Бучача, дра Ник. Сабата з ґімназиї в Станіславові до Коломиї, Брон. Старецкого з ґімназиї в Золочеві до Ярослава, Мих. Курка зі Стрия до IV-ої ґімназиї у Львові, дра Стан. Буцциньского з реальної школи в Кракові до ґімназиї в Бохни; 7) переміщити одноклясову

— Позвольте мені попрацювати тут кілька днів знов, так як перше.

Ті слова видали ся старому Швабови такі дивні, що він гадав, що перед ним стоїть божевільний.

— Ні, пане Шваб, — говорив Альберік сьміючись, бо відгадав его думки — ні, я не божевільний.... Єсли я хочу бути кілька днів таким самим бідним хлопцем як давнійше, то причина тому дуже проста.... Се лиш заклад. Кількох панів з клюбу, до котрого маю честь належати, сказало, що по роцї доброго житя, не зможу анї одного дня працювати в конторі. Я приймив заклад, і ви пане касиер і мої давні товариші будете сьвідками, що я виповню совістно всї услівя. За те запрошу вас на сніданє. Згода?

Батько Шваб вийшов радо на кілька хвиль з Альберіком з каси і впровадив его до контори, де повитали его оклики зачудованя. Тут розповів він знов вигаданий заклад, запросив ще раз товаришів на сніданє і серед радісних окликів всїх присутних сів за своїм давним столиком. На его просьбу дали ему множество роботи і він став знов писати як перед роком: „В відповіди на Ваше цінне письмо з дня....“

Навіть не замітив, як минули урядові години і він сердечно розпращавши ся з товаришами пішов в напрямі до Монмартр, причім умисне ішов пішки і без парасоля в дощи, бо — як казав — їхати фіякром противилось би его лїченю. Так прийшов аж перед своє мешканє. Коли его побачив двірник, крикнув здивований:

— То ви, пане Менар!... Я гадав, що ви вже до нас не належите! Я знаю, ви заплатили чинш за рік наперед, але, щоби ви так скоро.... Але о чім я гадаю?

— Не турбуйте ся, батьку Костю — відповів Альберік — дайте менї ключ від хати, я буду тут нинї спати.

— Що, тут спати?... Що то богачам не приходить нераз на гадку. Але пождіть трохи, моя жінка мусить же насамперед змінити постіль. В тоті порохи не положите ся.

— Добре, а заки ваша жінка упорає ся, то я піду тимчасом до панї Буке. Они ж ще тут мешкають?

— Мешкають, в тім домі нічого не змінило ся. Лише тоті панї навістило нове нещастє. Мати спаралїжована.

— Спаралїжована, мій Боже!

— Так, так, цїлий бік відоймило їй.... Бідні жінки, они-ж не богаті, а слабість коштує!

— Ось нещастє! Відоймило їй бік.

Тепер на ново обудила ся в нім давна прихильність до панни Зое і він скоро побіг сходами в гору. Молодий чоловік задзвонив і Зое відчинила.

— Ах, мамо! — крикнула — несподівані гості, будеш дуже тїшити ся. Прийшов наш давний сусїд пан Альберік.

Він прийшов близше і зараз почув на собі неспокійні очи спаралїжованої, в котрих очевидно не було вже давної гордости.

— Насамперед мушу звинити ся, що так довго не відвідував вас. Я був в дорозї. (Дїйсно-ж він на них майже цїлком забув). Як раз довідав я від батька Костя, що ваша мама недужі і для того зараз прийшов сюди, щоби побачити, як вам іде.

— Ах так, пане Менар — відповіла панї Буке поволи — я була дуже.... дуже хора. Ледви можу кивати рукою.... Се дуже прикро при моїх 52-х лїтах.... А який тягар має Зое!... Она цїла моя утїха.

Дївчина, що знов сиділа при машинї, перервала роботу і сказала:

— Мама лиш хвалять мене. Они се говорять лиш з доброти, а нарікають, аби мене похвалити. Ах, єсли-б ви знали, з якою терпеливостю зносили мама недугу. Але тепер вже значно лїпше, можуть вже навіть держати склянку і побачите, пане Менар, що вскорі мама цїлком подужають.

Ах, ні, так добре не було, бо тїло було на все спаралїжоване, але Зое не хотїла нещастній відбирати надії.

Дївчина шила дальше. Але серце Альберіка било ся і сумно і весело. Чи він був слїпий? Чи-ж аж нинї добачив, що Зое, хоч не дуже красна, то однако знаменита дївчина? Кілько у неї принади в честноти, кілько простоти в пожертвованю. Як она мусїла терпіти, і як ще тепер терпить! Як бідно мусїли обі жити. І між тим, як панї Буке оповідала плач-

школу народну в Кутах старих на двоклясову від 1 вересня 1896; 8) призначити до ужитку в середних школах о. Алексія Тороньского „Християньско-католицка догматика частна“ для учеників висших кляс гімназиї. Львів 1895. Ціна оправленого примірника 2 корони.

— **Учителями народних шкіл** іменувала краєва Рада шкільна: Онуфр. Курдидика молодшим учителем 6-клясової школи в Калуши, Юл. Виняря учителем в Головецку, Як. Петришака управителем 4-клясової школи в Чешанові, Йос. Воленьского управителем 2-клясової школи в Олешичах старих, Володисл. Дигдалу учителем в Соколи, Ник. Корецкого в Діділові, Григ. Олексова в Новици, Брон. Андровичеву в Терновици лісній, Марк. Залевского в Новошинах, Алекс. Гудиму в Лисеничах, Соф. Гронкову молодшою учителькою 2-клясової школи в Диківци, Стан. Бучиньского учителем в Боянові, Мар. Опольску учителькою в Шешеровичах, Стан. Петрицкого в Букові, Брон. Ящевского управителем 2-клясової школи в Чертежи, Стан. Винярского старшим учителем 5-клясової школи в Городенції, Теод. Думу управителем 2-клясової школи в Рудниках, Ром. Крижановского управителем 2-клясової школи в Стільску, Мих. Мигдала управитем 2 клясової школи в Гребли.

— **Огні.** В Лепятові, збаражского повіта знищив огонь 19 селяньских загород з цілим сегорічним збором; шкода около 20.000 зр. — В Охримівцях, тогож повіта, згоріли на двірскім обшарі господарскі будинки, шкода 2000 зр. в части обезпечена. — На Ланах долішних в Стрию згоріло кілька стоділ з господарскими приписами; шкода 3591 зр. в малій части обезпечена. — В Перемишли на передмістю Горбарі згорів дім Иосифа Яролима, склад дерева і 10 крамів; шкода 10.000 зр. в части обезпечена. — В Запитові, львівского повіта, згоріло 9 селяньских загород, в Малехові також повіта дві стодоли зі збіжем.— В Підгайцях знищив огонь вісім домів, шкода 6600 зр. в третій части обезпечена. — В Деревни жовківского повіта, погоріло 11 господарів, шкода около 6000 зр.

— **Холєра.** В Тернополи занедужали дня 11 вересня на азийску холеру дві особи; одна особа померла і одна виздоровіла, так, що в лїченю остає шість осіб. В Березовици тернопільского повіта, недужа єдна особа на холеру. — В відходах одної особи помершої дня 7 с. м. в Збаражи, справджено вчера бактериольогічно азийску холеру. — Більше случаїв холери в краю нема.

— **Процес о убийство** против Мариї Демянів і Луки Гояна — о котрім ми вчера писали, скінчив ся перед тернопільским судом присяжних засудом обжалованих на кару смерти. Оборонці зголосили жалобу неважности.

— **Нещастні пригоди і убийства.** В Добрачині, повіта сокальского, управитель посїлостий Соловій стріляючи в поли до птиць, убив несподївано селянина, котрий віз на возї горох. Селянин полишив жінку і діти, котрих судьбою як також устроєнєм похорону убитого заняв ся сам управитель. В селї Потуриця, сего самого повіта, убили дня 18-го серпня жиди-коршмарі селянина. Убитий був великим пияком. Против убийників заряджено слїдство.

— **Заколов власного брата.** В Енценкірхен на Угорщині повстала між 32-лїтним Альойзом Кіслїнґером і его 34-лїтним братом Каролем Кіслїнґером сварка за пса. Сильнїйший Альойзий повалив свого слабого брата на землю, щоби — як каже — ним потрясти добре. Але Кароль витягнув з кишені ніж і пхнув ним брата в жолудок. Помимо лїкарскої помочи помер тяжко ранений Альойзий около півночи, а его брата-убийника арештовано. Помершiй Альоїзий Кіслїнґер був знаний в околици розбияка і був вже кілька разів караний за тажке побите.

— **В приступі божевільности.** В Шалярд на Угорщині лучила ся страшна пригода. Жінка селянина Людвика Бокор терпіла на нервозність, але еї успокоювали в послїднім часї — як здавало ся — з успіхом. Коли-ж минувшого тижня еї чоловік щось робив на подвірю, приступила она з питанєм, що варити на вечерю. Він нїчого не жадав, але коли повернув за нею до хати, побачив свою чотиромісячну дитину з розтятим горлом в лїжку. В тій хвили кинула ся божевільна жінка на него з ножем, щоби й его зарізати, але він вирвав їй ніж з рук, і потім з надійшовшими на его крик людьми жінку звязав. Судово сконстатовано, що божевільна мати зарізала дитину перед тим, як питала свого чоловіка про вечерю.

— **Неприятелькою електрики** есть анґлїйска королева; упередженя еї до електрики не можна ніяк побороти. В жадній своїй палатї она не терпить електричного осьвітленя, анї навіть не позваляє на мотори електричні. Коли хтось з слуг сказав їй, що небавом для порушуваня валків має бути ужвана електрика, королева тому спротивила ся і заявила, що скорше треба би в деяких фабриках запровадити назад ручну роботу, щоби бідні люди зарабляли, анїж запроваджувати всюди електрику.

— **Замінені домовини.** З Берлина доносять о такій пригодї: В Меранї помер недавно один российский ґенерал з Риґи, котрого тїло спроваджено до Росиї. В тім самім часї померла в Меранї пані Г., жінка капіталїста з Берлина, а й еї тїло на жадане своякiв вислано з Мерану. Перед кількома днями мав відбути ся похорон тої панї Г. Яке ж було зачудоване своякiв, коли по отвореню домовини найшли в нїй тїло мужчини в ґенеральскім мундурі! По довшій переписцї показало ся, що тїло панї Г. вислано в наслїдок похибки до Риґи, де поховано его з войсковими почестями.

— **Фатальна ворожба.** Берлиньска ґазета Vossische Ztg. пригадує з нагоди 25 лїтного ювилею побіди Німцїв над Французами особливий і може одинокий в своїм родї факт, що зловіща ворожба сповнила ся. Та ґазета подала в своїм числї з дня 28-го серпня 1870, отже кілька день перед битвою під Седаном, нотатку, що французкий цїсар Наполеон III. тратить свої надії і немило згадує предсказане Нострадамуса, котрий заповів: „Вісімнайцять лїт без чверть року буде істнувати друге цїсарство француске“. Voss. Ztg. додала від себе: „Знаючи о тім предсказаню, побоює ся Наполеон III. упадку свого трону в день 2-го вересня 1870 р., бо по державнім замаху оголосив себе дня 2-го грудня 1852 р. цїсарем“. Ся пророча ворожба здїйстнила ся, бо 2-го вересня 1870 р. рішила битва під Седаном судьбу Наполеона.

— **Кілько людий мешкає на земельнім обшарі?** Докладно се обчислити дуже тяжко. В приближеню, в роцї 1874 Бем і Вагнер обчислили, що загалом наша земля містить на собі 1391 мілїонів людий, в роцї 1878 Левасер начислив 1439 мілїонів, а тепер доходить число всїх людий на цїлій земли до 1480 мілїонів людий. Отже з того припадає на Азию 825,954.000 мешканцїв, на Европу 357,379.000, на Африку 163,953.000, на Америку 121,713.000 на острови Океану і стрефи полюсові 7,500.400, на Австралїю 3,230.000, загалом 1479,729.400 мешканцїв. Учений демоґраф анґлїйский І. Гольт-Жулїні уложив на підставі сих чисел цікаві зіставленя. Наперед виказує він, в якім відношеню люди розміщені в ріжних сторонах сьвіта. І так на 1000 людий, 558 замешкує Азию, 242 Европу, 111 Африку, 82 Америку, 5 Океан і стерефи полюсові, а лише 2 Австралию. Отже сама Азия містить більше як половину загального числа мешканцїв, Европа около $^1/_4$, Африка $^1/_9$, Америка $^1/_{10}$, а загальне число мешканцїв в Австралії есть менше як число мешканцїв в Льондонї або в Парижи і Петербурзї разом. Той демоґраф бавить ся в аритметичні фантазиї. Єсли би — каже — загальне число людий, с. є. 1.480 мілїонів поставити на одній площи, призначуючи для кождого чоловіка один квадратовий метер, то можна би всїх помістити на просторони 22 миль. Добрий циклїст об'їхав би сю просторонь в $3^1/_2$ години. Мешканцї цїлого обшару земного, ставши трохи тїснїйше побіч себе, могли би помістити ся на острові Ман, але вдоволяючи ся $^1/_2$ метром квадр. на особу. Статистик іде ще дальше і всїх людий пакує до скринї. Отже на всїх людий не треба би так великої скринї, як може би здавало ся — досить скринї виставленої на квадратї о боцї довгім на 1.140 метрів; кождий чоловік мав би до ужитку свого 27 кубічних цалїв. Така скриня не займила би всеї простороні в льондоньскім парку „Гайд“, а добрий циклїст міг би еї об'їхати в шістьох мінутах, а до години оглянути цїлий ладунок.

— **З Кут** пишуть: Дня 26 серпня пігнав Василь Григорак, господар з Кобак, пов. косівского, пару волів до Кут на ярмарок. Яко помічник в продажи поплїв ся з Василем его сусїд Михайло Клим, що вже нераз обманював при подібних нагодах непроворного Василя. Продали они ті воли тай стали вже пізним вечером вертати домів. По дорозї поступили ще до коршми, щоби запити могорич. Коли досить вже підпитий Василь сягнув рукою в черес, переконатись чи гроші в порядку, не найшов з них і слїду. Почав шукати за грішми, а між тим Михайло покинув Василя в коршмі і сам пійшов до дому. Та гроші не найшлись, а повідомлена о тім жандармерия увязнила коршмаря та Михайла Клима. По енерґічнім слїдстві признав ся Михайло, що сховав гроші під гарбуз в кукурузах. Там і найдено гроші, а „добрий товариш“ Василя піде мабуть до вязници. — В ночи з 6 на 7 вересня дібрав ся невислїджений доси злочинець до кутского суду, та попалив акти в канцеляриях двох ад'юнктів пп Б. і О. Злочинець був добре обзнакомлений з внутрішним урядженєм суду, о чім сьвідчить та обставина, що влому доконано дуже зручно.

ТЕЛЕҐРАМИ.

Відень 13 вересня. Є. Вел. Цїсар вернув нинї рано з Щетина. — Приїхав тут Є. Ексц. ґр. Баденї.

Атини 13 вересня. На острові Евбеа дало ся почути сильне землетрясене.

Берно 13 вересня. З ожеледця Альтайс усунула ся така маса леду на вивіз Ґельмі межи кантоном берненьским а валїским, що засипала цїле село Арденвальд і наробила богато шкоди. Підчас катастрофи згинуло богато людий, а ще більше худоби. Шкоду обчисляють на звиш пів мілїона франків.

ливим голосом о своїй недузї, уявляв собі Альберік свою будучність. Він постановив зірвати з дотеперішним житєм, виповняти свій обовязок і працювати для других, бо се найлїпше средство на нудьгу. Виповняти свій обовязок і працювати для других? Для кого? Він-же сам один на сьвітї! Нї, він возьме на себе обовязок і оженить ся з доброю Зое. Она причарувала его своїми синими очима.

Нагле встав Альберік, взяв Зое, котра дуже наполохала ся, за руку і привів еї до фотелю матери.

— Панї Буке, — сказав дрожачим голосом — даруйте, що я перше сказав неправду. Нї, я не виїздив, я був в Парижи, робив тисячі дурниць і був так некречний і невдячний, що вас не відвідав.... Але я був недужий на таку слабість, яку знають лише богачі. Она коштувала мене яких 100.000 франків і підкопала крім того ще й моє здоровлє. Але тепер хочу піддати ся правдивому лїченю. Ви, панї Буке, можете мене зробити дуже щасливим і дуже нещасливим. Люблю панну Зое, а сьмію надїяти ся, що й я їй не рівнодушний, длятого прошу отверто о еї руку.

Боже, що стало ся з бідною дївчиною? Она плачучи опирає свою голову о его плече, відтак обоє клякають і панї Буке благословить свої дїти.

На другу весну спровадив ся Альберік з своєю хорошою, молодою жінкою і тещею до красної віллї над Сеною і жиє там щасливо в крузї своєї родини.

За редакцию відповідає: Адам Креховецкий.

ІНСЕРАТИ.

З друкарнї В. Лозиньского під зарядом В. І. Вебера.